Förköpsinformation

# Fondförsäkring för GTP

**Gäller från och med 2026-10-01 för försäkringar tecknade från och med 2011-01-01.**

**Folksam LO Pension**

# Innehåll

Vad gäller för försäkringsavtalet? ..... 3
Vad innehåller försäkringen? ..... 4
Vad går att ändra? ..... 5
Vad innebär fondförsäkring i Folksam LO Pension? ..... 6
Vilka avgifter finns? ..... 8
Vilken skatt gäller? ..... 8
Vad betalas ut? ..... 8
Vad gäller vid utbetalning? ..... 8
Går det att överlåta försäkringen? ..... 8
Vad gäller för återköp, belåning eller pantsättning? ..... 9
Går det att flytta intjänat pensionskapital? ..... 9
Kan Folksam LO Pension ändra försäkringsvillkoren? ..... 9
Vårt hållbarhetsarbete ..... 9
Behandling av personuppgifter ..... 10
Om vi inte skulle komma överens ..... 10
Kontaktuppgifter ..... 11
Om intressekonflikter ..... 11
Begreppsförklaringar ..... 12

# Vad gäller för försäkringsavtalet?

Fondförsäkring tecknas i Folksam LO Tjänstepension AB (publ), organisationsnummer 516401-6619, nedan kallat Folksam LO Pension. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om företaget, gå in på folksamlopension.se eller ring 0771-414 414.

Folksam LO Pensions försäkringsvillkor och försäkringstekniska riktlinjer tillämpas på försäkringen, liksom svensk lag.

Folksam LO Pension meddelar premiebestämd fondförsäkring för anställda som omfattas av
- Pensionsavtalet GTP, som gäller enligt överenskommelse mellan Fremia och LO.

I denna förköpsinformation används den gemensamma benämningen kollektivavtalet för pensionsplanen enligt ovan.

Det är din arbetsgivare som betalar hela premien för försäkringen.

Valcentralen Pensionsvalet, nedan kallad valcentralen, hanterar dina val och sköter administrationen av GTP.

Försäkringsavtalet börjar gälla när
- Folksam LO Pension har fått information från valcentralen om att du omfattas av avtalet och har valt Folksam LO Pension som försäkringsgivare
  samt
- Folksam LO Pension har mottagit den första premien.

Du får ett försäkringsbesked som bekräftelse på att du omfattas av försäkringen.

De uppgifter som lämnas till Folksam LO Pension är de som registreras och ligger till grund för försäkringsavtalet. Mer information om pensionsplanen hittar du på Pensionsvalets webbplats, pensionsvalet.se.

Folksam LO Pension lämnar kontrolluppgifter enligt skatteförfarandelagen.

# Vad innehåller försäkringen?

## Ålderspension

Ålderspensionen betalas ut från och med den månad du fyller 65 år och så länge du lever. Ålderspension gäller i sin grundform utan återbetalningsskydd.

Du har rätt att ändra försäkringen, se *Vad går att ändra?*

## Återbetalningsskydd

Innan ålderspensionen börjar betalas ut kan du, om du inte har återbetalningsskydd som grundform, välja till återbetalningsskydd, som innebär att förmånstagare får utbetalning från försäkringen vid ditt dödsfall. Om du har återbetalningsskydd blir din ålderspension något lägre än om du inte har det, eftersom du inte får ta del av arvsvinster. Om återbetalningsskydd saknas vid ditt dödsfall sker ingen utbetalning från försäkringen, som därmed upphör.

Du kan när som helst välja bort valt återbetalningsskydd. Läs mer under *Vad går att ändra?*

Om du har valt till återbetalningsskydd gäller följande vid ditt dödsfall:

*Dödsfall innan ålderspension börjar utbetalas:*

- *Om du avlider innan du har börjat lyfta ålderspensionen*, fortsätter ditt pensionskapital att vara placerat enligt samma fördelning som du har vid dödsfallet. Dina förmånstagare kan dock när som helst välja att flytta kapitalet från Entréfonden till fonder ur det valbara fondutbudet. Därefter börjar det aktuella pensionskapitalet betalas ut till dina förmånstagare i fem år. Utbetalningarnas storlek beror på pensionskapitalets värdeutveckling.

*Dödsfall under pågående utbetalning av ålderspension:*

- *Om du avlider under pågående utbetalning av livsvarig ålderspension,* omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande garantitid. Den del av försäkringens värde som avser tiden efter garantitidens slut bortfaller vid dödsfall, vilket bidrar till arvsvinster för andra försäkringar inom försäkringskollektivet. Om du avlider efter att garantitiden tagit slut, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter. Se *Begreppsförklaringar.*
- *Om du avlider under pågående utbetalning av tidsbegränsad ålderspension*, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande avtalad utbetalningstid.

*Dödsfall under uppehåll av utbetalning av ålderspension:*

- *Om du avlider under uppehåll av livsvarig ålderspension*, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande garantitid. Den del av försäkringens värde som avser tiden efter garantitidens slut bortfaller vid dödsfall, vilket bidrar till arvsvinster för andra försäkringar inom försäkringskollektivet. Om du avlider efter att garantitiden tagit slut, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter. Se *Begreppsförklaringar*.
- *Om du avlider under uppehåll av tidsbegränsad ålderspension,* omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande avtalad utbetalningstid.

*Förmånstagarförordnande*

Har du inte skriftligen anmält annat till valcentralen betalas återbetalningsskyddet ut till förmånstagare i denna ordningsföljd:

1. din make, registrerade partner eller sambo
2. dina arvsberättigade barn.

Om du skriftligen anmäler ett särskilt förmånstagarförordnande kan det bara omfatta följande förmånstagare:

a. din make/registrerade partner eller tidigare make/registrerade partner
b. din sambo eller tidigare sambo
c. barn/styvbarn/fosterbarn till dig eller till någon person under a. eller b.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning från försäkringen. I försäkringsvillkoren, som du hittar på folksamlopension.se, kan du läsa mer om förmånstagarförordnandet.

## Hur stor är premien?

Premien bestäms av kollektivavtalsparterna.

Din arbetsgivare betalar in premien till valcentralen, som vidarebefordrar den till Folksam LO Pension.

Är du arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall eller föräldraledig enligt socialförsäkringsbalken, kan din arbetsgivare ha rätt till premiebefrielse (avgiftsbefrielse). Premieinbetalningen upprätthålls då genom premiebefrielseförsäkringen, för vilken Folksam LO Pension inte är försäkringsgivare.

# Vad går att ändra?

## Dina ändringsmöjligheter

*Välja till, välja bort och ändra tiden för återbetalningsskydd*
Innan ålderspensionen har börjat betalas ut kan du välja att lägga till återbetalningsskydd. Om du vill lägga till återbetalningsskydd vid en senare tidpunkt än vid första valtillfället, utan att det inträffat en så kallad familjehändelse, måste du fylla i en hälsodeklaration. Med familjehändelse avses att du gifter dig, blir sambo eller får barn. Klarar du hälsoprövningen, gäller återbetalningsskyddet för såväl intjänat pensionskapital som framtida premier. Klarar du inte hälsoprövningen, gäller återbetalningsskyddet endast för framtida premier.

Det är valcentralen som gör hälsoprövningen.

Du kan när som helst välja bort valt återbetalningsskydd.

*Ändra pensioneringstidpunkt*
Du har rätt att få pensionen utbetald från annan ålder än 65 år, dock tidigast från 55 års ålder.

*Utbetalningstid*
Inför första utbetalningstillfället kan du i stället för att få pensionen utbetald så länge du lever, välja att ta ut pensionen under en begränsad tid. Du kan också välja att göra ett partiellt uttag och lyfta pensionen i olika delar vid olika tillfällen. För att kunna göra ett partiellt uttag krävs att du har ett pensioneringssyfte, vilket även krävs om du vill ta ut hela din pension på kortare tid än 5 år före 65 års ålder. Efter att utbetalningen påbörjats har den försäkrade möjlighet att göra uppehåll med utbetalningen och förlänga utbetalningstiden.

## Förmånstagares ändringsmöjligheter

Om du avlider innan du har börjat lyfta pensionen, kan förmånstagare välja att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden, till lägst fem år. En ändring måste avse hela försäkringen.

# Vad innebär fondförsäkring i Folksam LO Pension?

Ett sparande i fondförsäkring innebär att premierna placeras i fonder (investeringsfonder). Du kan påverka förvaltningen av ditt pensionskapital genom att själv välja fonder som premien ska placeras i. Folksam LO Pension ombesörjer placeringen och köper andelar i den fond du har valt.

Den första premien placeras enligt fondfördelningen för den Entréfond som gällde för dig när försäkringen tecknades. Denna placering gäller till dess att du begär fondbyte, inlösen av fondandelar eller till dess att du på grund av ålder hamnar i ett högre åldersintervall. För partiellt uttag gäller särskilda regler.

*Köp, fondbyte och inlösen*
Köp, fondbyte och inlösen genomförs snarast möjligt efter det att Folksam LO Pension erhållit det underlag som krävs för transaktionen. Köp genomförs normalt inom fem bankdagar från den dag premien bokfördes hos Folksam LO Pension.

Fondbyte och inlösen genomförs normalt inom fem bankdagar från den dag Folksam LO Pension tog emot din begäran. Om handel i en fond inte är möjlig, utförs transaktionen nästa möjliga handelsdag.

Kurser som är noterade i utländska valutor räknas om av Folksam LO Pension med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam LO Pension har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

*Entréfond*
Folksam LO Pension placerar dina premier i ett åldersberoende fondpaket, i en så kallad Entréfond, med en fondfördelning som utgår från din ålder vid nyteckningstillfället.

*Fritt val*
Du kan när som helst lämna Entréfonden och i stället välja fonder som är valbara för den pensionsplan som du tillhör och göra ett så kallat Fritt val. Ditt fondval gäller även för den andel som omplacerats på grund av ett eventuellt partiellt uttag. Läs mer om ditt fondutbud på folksamlopension.se.

| Entréfond | Ålder | Placering |
|---|---|---|
| Entré 100 | – 60 | Av varje premie placeras 100 procent i aktiefonder. |
| Entré 75 | 61 – | Av varje premie placeras en större del i aktiefonder och en mindre del i svenska räntefonder |
| Entré 50 | 68 – | Av varje premie placeras ungefär hälften i aktiefonder och hälften i svenska räntefonder. |
| Entré 25 | 71 – | Av varje premie placeras en mindre del i aktiefonder och en större del i svenska räntefonder. |

Se folksamlopension.se för aktuell information om fonderna i Entréfond.

Entréfondens bestämda fördelning mellan aktiefonder och räntefonder innebär att risken i portföljen är lägre ju äldre du är. För Entré 100 placeras 100 procent av varje premie i aktiefonder, vilket sker fram till och med 60 års ålder. Därefter minskas risken fram till din pensionering.

Folksam LO Pension flyttar successivt ditt pensionskapital till en Entréfond vars fondkombination har en risknivå som är anpassad efter din aktuella ålder. Detta görs för att minimera riskerna och effekterna av eventuella stora och tillfälliga kursrörelser på finansmarknaderna inför din pensionering.

## Pensionskapital

Pensionskapitalets storlek beror på utvecklingen i de fonder som dina premier är placerade i och av eventuell arvsvinst som tilldelas försäkringen. Pensionskapitalets storlek påverkas också av hur stora avgifter försäkringen har och den skatt som dras från försäkringens värde. Det är du själv som bär den ekonomiska risken för fondernas, och därmed också pensionskapitalets, värdeutveckling.

Det belopp som betalas ut från försäkringen kallas pensionsbelopp. Ett sparande i fondförsäkring ger dig inget garanterat pensionsbelopp. Pensionen kan bli såväl högre som lägre än värdet av gjorda inbetalningar.

Beroende på fondernas utveckling kan pensionsbeloppet vara olika stort vid olika utbetalningstillfällen. Läs mer om hur pensionsbeloppet fastställs och beräknas under *Vad betalas ut?*

## Riskinformation

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Aktiefonder har högre risk än räntefonder. Lägst risk har fonder som placerar i svenska räntebärande värdepapper med korta löptider. På lång sikt bör dock aktiefonder ge den högsta avkastningen.

## Fondbyten

Du kan när som helst byta fonder inom ett bestämt fondutbud, även under utbetalningstiden. Fondbytet kan avse såväl framtida premier som det intjänade pensionskapitalet. Även efterlevande förmånstagare, vars rätt inträtt, kan byta fonder.

Folksam LO Pension får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för fondbytet, se *Vilka avgifter finns*?

*Fördelningsregler vid fondbyte:*

- Fördelning mellan fonderna ska anges i hela procent.
- Minst 1 procent av premien måste placeras i varje fond.
- Framtida premie får fördelas mellan högst 10 fonder.
- Totalt får högst 20 fonder ingå i försäkringsavtalet.

# Vilka avgifter finns?

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för administration och fondförvaltning. Folksam LO Pension har rätt att ta ut vid var tid gällande avgifter, godkända av kollektivavtalsparterna. Avgifterna kan ändras.

*Försäkringsavgift*
För närvarande tar Folksam LO Pension ut 50 kronor per år i fast försäkringsavgift. Avgiften tas ut månadsvis från pensionskapitalet.

*Fondförvaltningsavgift*
Fondbolag som förvaltar fonder tar ut en avgift på fondvärdet. Beroende på din ålder och därmed vilken entréfond du har är förvaltningsavgiften mellan 0,19 och 0,35 procent. Fondförvaltningsavgiften i respektive fond är frådragen när kursen redovisas.

Folksam LO Pension visar fondernas Norman-belopp under Fonder fritt val på folksamlopension.se. Normanbeloppet innebär en prognos för kostnaden att månadsspara 1 000 kronor i fonden i tio år.

*Fondbytesavgift*
Fondbyten mellan Folksam LO Pensions godkända fonder är avgiftsfria.

*Flyttavgift*
Flyttavgiften är för närvarande 0 kronor.

*Övriga avgifter*
Inga extra avgifter tas ut för pensionsutbetalning eller vid ändring av försäkring.

Se folksamlopension.se för aktuell information om avgifter.

### Rådgivning

Folksam LO Pension kan tillhandahålla rådgivning om de försäkringsprodukter som Folksam LO Pension distribuerar. Folksam LO Pensions rådgivning är begränsad till försäkringar som Folksam LO Pensions är försäkringsgivare för. Folksam LO Pension lämnar således inte rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys.

### Ersättning till anställda

Folksam LO Pensions anställda ersätts genom en fast månadslön och tar inte emot ersättning som baseras på försäljningen.

### Ersättning från fondbolag

Folksam LO Pension kan ta emot ersättning från fondbolagen för de fonder du placerar i. Ersättningen beräknas som en procentsats på fondförvaltningsavgiften och varierar mellan 0 och 100 procent av avgiften beroende på vilka fonder som du väljer för din försäkring.

Exempel på ersättningens storlek: Om fondförvaltningsavgiften är 1 procent och ersättningen till Folksam LO Pension är 50 procent innebär det att fondbolaget betalar en ersättning till Folksam LO Pension som motsvarar 0,5 procent av fondvärdet i försäkringen. Den ersättning som Folksam LO Pension får från fondbolagen innebär inte någon ytterligare kostnad för dig.

# Vilken skatt gäller?

*Avkastningsskatt*
Folksam LO Pension betalar, enligt lag, årlig avkastningsskatt som dras från försäkringens värde.

*Inkomstskatt*
Din utbetalning från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst. Folksam LO Pension gör avdrag för preliminär skatt.

# Vad betalas ut?

Pensionsbeloppet fastställs och beräknas på följande sätt:

- Fondandelarna fördelas på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till framtida avgifter. Vid livslång utbetalning, och vid tidsbegränsad utbetalning från försäkring som saknar återbetalningsskydd, använder Folksam LO Pension ett antagande om livslängd relaterat till förväntad livslängd i försäkringsbeståndet.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som, efter avdrag för skatt och avgifter, fastställs inför varje utbetalningstillfälle. Beroende på fondernas utveckling kan pensionsbeloppet därför vara olika stort vid olika utbetalningstillfällen.
- Beräkningen av pensionsbeloppet sker utan hänsyn tagen till kön.

# Vad gäller vid utbetalning?

Ålderspensionen betalas ut månadsvis i efterskott från och med den månad du fyller 65 år. Minst tre månader innan du fyller 65 år får du en kortfattad information från Folksam LO Pension om de ändringsmöjligheter du har innan utbetalningen påbörjas.

Om pensionen för perioden är mindre än 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam LO Pension rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om pensionskapitalet vid utbetalningstidpunkten, oavsett om du begärt helt eller partiellt uttag, är lägre än 30 procent av prisbasbeloppet när utbetalningen ska påbörjas, har Folksam LO Pension rätt att lösa in försäkringen med ett engångsbelopp.

# Går det att överlåta försäkringen?

Försäkringen får överlåtas till annan arbetsgivare vid byte av arbetsgivare inom samma pensionsplan.

# Vad gäller för återköp, belåning eller pantsättning?

Försäkringen får inte återköpas, belånas, pantsättas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

# Går det att flytta intjänat pensionskapital?

**Inflytt – Flytta intjänat pensionskapital till Folksam LO Pension**
Du kan flytta intjänat pensionskapital till Folksam LO Pension från annan försäkringsgivare som är godkänd av kollektivavtalsparterna.

**Utflytt – Flytta pensionskapital från Folksam LO Pension**
Fram till tre månader innan din ålderspension helt eller delvis börjat betalas ut, kan du välja att flytta ditt intjänade pensionskapital från Folksam LO Pension till motsvarande försäkring hos en annan valbar försäkringsgivare. Flytten ska avse allt intjänat pensionskapital i försäkringen.

Du har rätt att ångra dig och avbryta flytten.

För flytten har Folksam LO Pension rätt att ta ut en avgift, som godkänts av kollektivavtalsparterna, se *Vilka avgifter finns?*

# Kan Folksam LO Pension ändra försäkringsvillkoren?

Försäkringsvillkoren grundar sig på vid var tid gällande kollektivavtal. Försäkringsvillkoren får anpassas till framtida ändringar och tillämpningar som beslutas av kollektivavtalsparterna eller av nämnd eller annat behörigt organ som är utsett av kollektivavtalsparterna. Sådan ändring träder i kraft vid den tidpunkt som kollektivavtalsparterna har kommit överens om.

Under försäkringstiden kan Folksam LO Pension ändra försäkringsvillkoren med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndighets föreskrift eller rättstillämpning. Sådan ändring kan börja gälla omgående.

Folksam kan ändra försäkringsvillkoren även av annan anledning, om ändringen generellt sett inte kan anses innebära en betydande nackdel för försäkringstagaren, dig eller förmånstagaren. Sådan ändring kan börja gälla efter Pensionsnämndens godkännande.

# Vårt hållbarhetsarbete

Folksam LO Pension har inga egna fonder – i stället erbjuder vi ett urval av externa fonder som vi sätter bestämda hållbarhetskrav på. Samma hållbarhetskrav gäller för samtliga fonder i Folksam LO Pensions fondutbud. Du kan ta del av respektive fonds hållbarhetsarbete via vår hemsida. Folksams policy för hur hållbarhetsrisker är integrerade i fondselekteringsprocessen finns beskrivna i Riktlinjer för fondutbud.

Med hållbarhetsrisker menar vi miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser eller omständigheter som, om de skulle hända, skulle kunna påverka fondens värde negativt. Hållbarhetsrisker kan därmed påverka fondförsäkringens avkastning. Vilka hållbarhetsrisker som kan påverka försäkringens avkastning beror på vilka fonder du väljer att investera i.

Alla fonder har någon form av hållbarhetsrisk. Hållbarhetsrisker handlar däremot inte om hur investeringar i sig negativt påverkar miljö och klimat, sociala faktorer eller bolagsstyrningsfrågor. För att avgöra hur väl fondbolagen hanterar de riskerna, och för att de inte ska strida mot Folksams hållbarhetskrav, ser vi till att utvärdera varje specifik fond.

När vi utvärderar en fonds hållbarhetsrisker tittar vi på tre delar: miljömässiga risker, sociala risker och bolagsstyrningsrisker. De tre delarna ligger till grund för vår samlade hållbarhetsbedömning av respektive fond. Bedömningen gör vi genom att samla in data som mäter de tre olika delarna, och jämför den med data från liknande fonder.

Den insamlade data vi har om varje fonds hållbarhetsrisker ligger till grund för våra dialoger med fondbolagen och fondförvaltarna. På så sätt får vi en inblick i hur fondförvaltaren själv bedömer hållbarhetsriskerna i sin investeringsprocess, och det är väldigt viktig information för oss. För det är så vi kan säkerställa att våra fondförvaltare noga håller koll på sina hållbarhetsrisker, och att deras investeringar är ansvarsfulla och bidrar till en trygg pension för våra kunder.

Fondbolag som Folksam väljer ut ska ta hänsyn till hållbarhet i investeringsprocessen för de aktuella fonderna. Fondbolaget ska ha anslutit sig till Principles for Responsible Investment ”PRI” alternativt ha en fastställd tidsplan för en sådan anslutning eller att fondbolaget kan uppvisa att det bedriver ett hållbarhetsarbete som kan anses uppfylla motsvarande krav som i PRI. Varje valbar fond ska ha hållbarhet integrerat i sin investeringsprocess och även redovisa sitt koldioxidavtryck.

Utvalda fonder ska i första hand arbeta med att påverka de bolag fonden investerar i till ett förbättrat beteende i stället för att helt avstå från att investera i bolag som inte når upp till önskad nivå i sitt hållbarhetsarbete. Bolag där förvaltningen inte ser någon förändringsvilja eller bedömer att bolaget inte kommer att komma till rätta med problemen under en acceptabel tidshorisont ska underkännas för investering.

Fondbolagen redovisar till oss årligen hur de arbetar med påverkansarbete och vad det resulterat i.

Utvalda fonder ska inte investera i bolag som tillverkar kontroversiella vapen. Fonderna ska heller inte göra investeringar i tobak eller pornografi. Vi vill även att fonden agerar i det fall ett bolag kan anses ha kränkt internationella normer och att det finns en tydlig ambition att undvika kolberoende investeringar.

*Hållbarhetsrisker i försäkringsrådgivning*
Följande information handlar om hur hållbarhetsrisker beaktas när Folksam LO Pension som försäkringsgivare tar fram fondförsäkring. Folksam LO Pension är försäkringsgivare för denna fondförsäkring. Det sker därför inget urval för vilken fondförsäkring som bolaget kan lämna försäkringsrådgivning om. Folksam LO Pension har inget eget fondbolag utan erbjuder, inom ramen för fondförsäkring, fonder från externa fondbolag. För fondförsäkring är det fondbolaget och inte Folksam LO Pension som fattar investeringsbesluten i den specifika fonden. Folksam LO Pension beaktar hållbarhetsrisker i försäkringsrådgivningen genom att riskerna beaktas i fondselekteringsprocess för de fonder som väljs ut och följs upp som underliggande investeringar i fondförsäkringen.

*Om hållbarhetsrelaterad information som lämnas innan avtal ingås*
Försäkringen främjar miljörelaterade och sociala egenskaper genom att fondbolagen påverkar och utesluter investeringar.

För att försäkringen ska kunna uppfylla dessa egenskaper krävs det att minst en av de fonder som investeras i främjar sådana egenskaper, eller har hållbar investering som mål. Dessutom måste det finnas minst en sådan fond i försäkringen under hela försäkringstiden. I ditt aktuella fondutbud, som du hittar på denna länk Fondlista - Folksam LO Pension, kan du sortera fram vilka fonder som främjar miljörelaterade och sociala egenskaper (artikel 8) samt vilka som har hållbar investering som mål (artikel 9). Du ser även hur många fonder i varje kategori som ingår i ditt totala utbud.

För varje fond finns det hållbarhetsrelaterad information innan avtal ingås. Informationen är en del av den här försäkringens förköpsinformation. Där finns mer att läsa om hur fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper, eller om fonden har hållbar investering som mål/ innehåller en minimiandel hållbara investeringar, samt ytterligare information om dessa egenskaper. Informationen finns i respektive fonds hållbarhetsbilaga som antingen heter ”Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper” eller ”Mål för hållbar investering”.

Hållbarhetsbilagorna tillhandahålls av respektive fondbolag och finns tillgängliga på folksamlopension.se/hallbarhet-bilaga

# Behandling av personuppgifter

Folksam LO Pension värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam LO Pension behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. På folksamlopension.se/om-oss/hantering-av-personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-414 414.

Läs mer om Folksam LO Pensions hantering av personuppgifter och dina rättigheter på
www.folksamlopension.se/personuppgifter

### Tillsynsmyndighet
Folksam LO Pensions verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.
Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm
telefon: 08 – 408 980 00
e-post: finansinspektionen@fi.se
webb: fi.se

Folksam LO Pensions marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.
Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad
telefon: 0771–42 33 00
e-post:konsumentverket@konsumentverket.se
webb: konsumentverket.se

# Om vi inte skulle komma överens

### Vi vill att du ska vara nöjd
Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam LO Pension en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam LO Pension Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

### Kontakta oss
telefon: 020-414 414
webb: folksamlopension.se
Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksamlopension.se/kundservice

### Folksams kundombudsman
Om du inte är nöjd med Folksam LO Pensions slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksam LO Pensions organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam LO Pension att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksam LO Pensions slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut. Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

### Kontakta kundombudsmannen
telefon: 0771-65 52 53
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se/klagomal

### Om du fortfarande inte är nöjd
Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

### Allmän domstol
Du kan få din tvist med Folksam LO Pension prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

### Partsammansatta nämnder om förmåner i kollektivavtal
Om din fråga rör tolkning av bestämmelser i den kollektivavtalade pensionsplan som du tillhör kan du vända dig till den nämnd som finns upprättad för just din plan. Nämnden består av representanter för de olika kollektivavtalsparterna och förfarandet är kostnadsfritt. För vidare information se aktuellt villkor.

### Konsumenternas försäkringsbyrå
Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

*Kontakt*
telefon: 0200 - 22 58 00
Konsumenternas försäkringsbyrå
Box 24215
104 51 Stockholm

# Kontaktuppgifter

Kontakta Folksam LO Pension på telefon 0771 - 414 414. Se även folksamlopension.se för kontaktuppgifter inom Folksam LO Pension och för Kundombudsmannen Folksam.

Se pensionsvalet.se för kontaktuppgifter inom Pensionsvalet.

# Om intressekonflikter

En intressekonflikt uppkommer där olika parter har intressen som konkurrerar med varandra. Intressekonflikter kan t.ex. uppkomma mellan olika företag inom eller mellan någon av Folksam LO Pensions försäkringsgrupper, mellan ett Folksamföretag och dess anställda samt mellan ett Folksamföretag och dess avtalsparter. Intressekonflikter kan också uppkomma mellan Folksam och dess kunder, men också mellan två kunder till Folksam LO Pension.

Folksam LO Pension har ett internt regelverk avseende hantering av intressekonflikter som syftar till att säkerställa att intressekonflikter som riskerar att skada en kund förebyggs och hanteras. Folksam LO Pension vidtar lämpliga åtgärder för att så långt det är möjligt förhindra att intressekonflikter som skulle kunna skada kunders intressen uppkommer i verksamheten. Folksam LO Pension arbetar även löpande med att identifiera områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma genom bland annat intressekonfliktsanalyser. Om en intressekonflikt trots det skulle uppkomma och de åtgärder som vidtas för att hantera denna inte är tillräckliga utan riskerar att kunna påverka kundernas intressen negativt kommer Folksam LO Pension att upplysa om intressekonflikten innan försäkringsavtal ingås

# Begreppsförklaringar

**Arvsvinst**
Pensionskapital efter avliden med försäkring som saknar fullständigt återbetalningsskydd eller annat efterlevandeskydd och som tillfaller övriga liknande försäkringar.

**Flytträtt**
Villkor i försäkring som gör det möjligt för försäkringstagaren eller den försäkrade att under vissa förutsättningar flytta pensionskapital från en försäkringsgivare till en annan eller från en förvaltningsform till en annan.

**Fond**
Samling av värdepapper (portfölj) som ägs av andelsägare. Fonderna har olika risknivåer som kan ge olika möjligheter till avkastning. Att en fond tidigare har gett avkastning är ingen garanti för att den kommer att ge avkastning i framtiden. Fonder som köper aktier (aktiefonder) har högre risk än fonder som köper räntebärande värdepapper (räntefonder). Lägst risk har fonder som köper svenska räntebärande värdepapper med korta löptider. En högre risk kan dock öka möjligheten att på sikt få högre avkastning. På lång sikt bör således aktiefonder ge den högsta avkastningen.

**Fondförsäkring**
Livförsäkring som saknar garanterat pensionsbelopp och för vilken försäkringstagaren eller den försäkrade själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsgivaren

**Förmånstagare**
Person som har rätt att få utbetalning från försäkringen.

**Försäkrad**
Fysisk person på vars liv, ålder eller hälsa en försäkring gäller. För denna försäkring är det den anställde som är försäkrad.

**Försäkringsgivare**
Försäkringsgivaren är den som erbjuder försäkringen och som fysisk eller juridisk person tecknar försäkringsavtal med.

**Försäkringshandlingar**
*Försäkringsbesked*
Innehåller upplysningar om försäkringens omfattning.

*Försäkringsvillkor*
Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

**Försäkringstagare**
Fysisk eller juridisk person som har tecknat försäkring med försäkringsgivare eller som har övertagit en försäkring. För denna försäkring är det arbetsgivaren som är försäkringstagare.

**Försäkringstid**
Försäkringens giltighetstid.

**Garantitid**
Den utbetalningstid som gäller för återbetalningsskydd med avdrag för tid som pensionen utbetalats eller varit i uppehåll. Garantitiden kan som längst vara 20 år och som kortast 5 år.

**Inlösenvärde**
Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerade med fondens säljkurs vid inlösentillfället.

**Pensionskapital**
Aktuellt värde på sparat pensionskapital

**Prisbasbelopp**
Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen.

**Återbetalningsskydd**
Efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av pensionskapitalet betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades död.

S10934 26-10

folksamlopension.se • 0771-414 414